

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

Egyes szám ára 4 kr.

10 k. — kr.
5 " 50 "
1 " "

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Nagyobb hirdetésre külön megbeszélés szükséges. Hirdetéseket a kiadóhoz kell bevitetni. Helyi hirdetések a kiadóhoz kell bevitetni. Helyi hirdetések a kiadóhoz kell bevitetni.

Inség, drágaság.

Debreczen, aug. 25.

Hiába állatnánk magunkat, az országból beérkező megbízható jelentések szerint oly rossz a termés és annyi elemi csapás sújtotta a népet, hogy az ország bizonyos részein határozottan beköszönt a tél az inség és ezt megelőzőleg már most is mindinkább fokozódó mérvben észlelhető a drágaság.

A fővárosiak panaszkodnak az élelmiszerek árának felszökkenése miatt, a melynek egyik kétségtelen főoka abban is rejlik, hogy a vásárcsarnok intézményének berendezése nem helyes alapokra van fektetve.

Kétségtelenül ez is nagy hajtás, mert ennek a hátrányát nemcsak száz és százezer fővárosi hanem igen sok vidéki szegénysorsú egyén is megérzi és közegészségügyi szempontból is veszedelmes dolog. De százszorta nagyobb baj az is, hogy a liszt, szalonna, hus drágulása általános s mivel az ország különben is szegény tájain levő kisbirtokos és napszámos-elem nem szerezhette be az idejét a fentartásához szükséges pénzösszeget: sok helyen beáll az inség és a legtöbb helyen még a megszorult, gyöngye minőségű gabonából se lesz elegendő vetőmag.

Igy állván a dolgok, már most előtérbe lép az államnak ama kétszeres kötelessége, hogy egyrészt az éhség meg-

gátlása szempontjából intézkednie kell; másrészt gondoskodni kell arról, hogy az egyes kerületeket a szükséghez képest vetőmaggal lássa el.

Ami az éhséget illeti, az hála istennek még nem mutatkozik ijesztően s remélhető, hogy az idejében fogatosítandó intézkedések megóvják a szegény népet a katasztrófától.

Fontosabb kérdésnek tartjuk azonban a vetőmaghiányt, mert ez a hiány már ma is kétségtelenül észlelhető s így nem hallgathatjuk el abbéli aggodalmainkat, hogyha a kormány ez irányban gyorsan nem intézkedik, nem csak kimondhatatlan bajok, de nagy károk is származnak belőle.

A szegény nép kényszerül ideiglenesen csekély termését eladni, mert első megélhetés. Miből szerezzék be a kenyeret? Miből fedezze legszükségesebb kiadásait? Amire támaszkodott, a gabona, s lány. Ezenfelül a folyton dúló sertés-vész, szerfelett megdrágította a magyar tájnak egyik fő élelmi cikkét, a szalonnát.

Nagyon természetes, hogy meglévő gabonacskáját kényszerül eladni és nem marad neki annyi, hogy abból a kellő mennyiségű vetőmagra telenék.

De ha marad is, milyen az a mag? Valóságos ocsú, a melybe az erőtlenség csirája van és a melyből nem várható kifogástalan gabona. Tehát már a jövő év termése is kockáztatva van.

A megyék, a hatóságok nem gondoskodtak arról, hogy tartalék gabonaráktárak állítsanak fel. A hol fel voltak állítva, ott a tartalék gabonát könnyelműen eladogatták és most üresek a raktárak. Honnan számíthat hát a kisgazda vetőmagra? Az a birtokos, a kinek csak parányi földje van, már is oly nyomorult, hogy nem tudja beszerezni a magot. Hova forduljon tehát hogy szükséglete kielégíttessék, mikor a hatóságok erről eleve nem gondoskodtak?

Csakis az államban bizhat és csak is az államnak kötelessége az, hogy ezen a bajon a lehető leggyorsabban segítsen s így már most meg kellene kezdeni azokat az összeírásokat, a melyek alapján egyrészt az inség megakadályoztatnék, másrészt a szükséges jó minőségű vetőmag beszereztetnék és elegendő kiosztassék. Az inség megakadályozása módjában van az államnak, mert állami építkezések által keresetbe juttathatja a szegény osztályt. Ugyancsak módjában van a vetőmag beszerzése is, de mindkettőnél legfontosabb dolog az, hogy gyorsan törtéjék.

Ez nem olyan kérdés, hogy hosszadalmas tárgyalásokkal elodázható volna. Itt gyorsan kell cselekedni, mert minden elvesztett napnak kiszámíthatatlan anyagi és erkölcsi kár lehet a következménye.

Ép azért nagy felelősség terheli a

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Lajos napja.

— A Debreczen eredeti tárczája —

Mint egy tiltott istensége,
Neki rejtett lángok égnek
Egy néhány szív közepében,
Pohár cseng a jók kezében.
S kiért habzik, cseng a pohár?
Nem él a' már, nem él a' már!
Éjszaka van, ninesen napja,
Halottak van neve napja!

De a névben mily varázs van!
Tűzvész egy kicsiny parázsban.
Lesz idő még: lángja gerjed,
Szívöl-szívbe lobban, terjed
A tejtűnél szaporábban.
Győzelmi fény sugarában
Csillog-villog csengő szablya:
Élőnek lesz neve napja!

János Zoltán.

Egy meghívó.

— A Debreczen tárczája. —

Németből fordította: **Dr. Kósa Zsigmondné.**

A Tamponet házaspár következő meghívót kapta.

— Ép most kaptunk egy lazacot és egy szarvasgombát elkészített kappant. Miután a

lazacot nem várhat bocsátságok meg a meghívó késő voltáért, és jöjjetek ma délből hozzánk ebédre.

— Tamponet ura eza sugárzott. Minden nyalánk ember megérti örömet és Tamponet ur, kiváltképpen nyalánk, mindennap veszekedett szakácsnéjával, ki állítása szerint népkönyhába való, nem pedig gazdag polgár emberekhez az ebédre, mely kocsisok gyomranak készült.

— Ezen a napon ismét az étrend felett veszekedett. Hagymaleves, sült angolna, ürü-czomb lencsével. Örömet egész természetesen találhatjuk ha meggondoljuk, hogy lazacra szarvasgombás kappanra volt kitalása.

— Ki hitt meg? kérdé az asszony.
E perczben a férj az olvashatlan aláírás kibetűzésével bibelődött.

— Nem hallod, — sürgeté a nő — azt kérdelem ki hitt meg?

— Várj csak, ép azon fáradok.

— Elkezdett sylabizálni Rouss — Bouss, megvan Rousseauék!

— Ah a Rousseauék, igazán szép tőlük Mit nézel még azon a levelel, gyerünk öltözködni.

— Igaz azt mondtam Rousseauék, de nem vagyok benne bizonyos, más név is lehet... azután a hieroglifokat tovább fejtegetve azt hiszem Boussieu, lehet Rouss, de lehet Bouss is.

— Hát Rousseau vagy Boussieu kiáltá Tamponet asszony türelmetlenül. Mindketten ismerőseink, de csak egytől eredhet a meghívás.

— Várj csak! a férj habozva sylabizált tovább — Rousseau, Boisseau, — azután hirtelen — nem, ez se nem B, se nem R, ez egy H.

— Ismét elülről betűzgetett. — Heis, Hass, Hiss, Hous... ahá Houssard, Houssard barátom lesz, legalább úgy hiszem.

— Tamponet asszony türelmetlenül kapta el a levelet — nem jutsz semmire se majd elolvasom én!

— Azután ő is elkezdte: Rouss, Bouss, Houss.

— A férj bosszusan visszavette a levelet — Té se tudsz többet nálamnál — azután nekiált ismét: — Rouss, Bouss, Houss.

— Végre is, határozott Tamponet asszony — nem megyünk sehova, máskor legalább nevéket olvashatóan írják alá.

Tamponet, protestált, akaratoskodott, hogy lehetne ilyen tenni?

— Hát mit csináljunk — kérdé Tamponet asszony, a levelet ismét elővette és a szerencsétlen aláírást betűzgette.

Tamponet saját gondolatait szövögette. — A kik meghívtak varnak is reánk tehát kitalálhatjuk...

— De kik azok? Hogyan találhatjuk ki?

kormányt s nekünk nem szabad csupán e felelősségekben biznunk, hanem kötelességünké vált meggyőzően szorgalmazni az illetékes egyéneket, hogy az előleges intézkedéseket mielőbb fogantossítsák.

Mikor sertésvészről van szó, akkor a kormány a hatóságokat agyonboshantja. Most nem sertések, hanem emberek létele függ kockán. Most tessék tehát igazán szorgalmaskodni, most tessék az atyai gondoskodást igazán kimutatni.

F—g.

BELFÖLD.

Allamtitkárváltás. Mint a Pol. Ért. jelenti, a király személye körüli miniszteriumban elterjedt hírek szerint Apor báró allamtitkár, aki jelenleg súlyos betegen fekszik Karlsbádban, betegsége miatt le fog mondani állásáról. Hír szerint már be is adta volna lemondását. Utódjaként Fiáth Miklós báró orsz. képviselő és volt fejérmegyei főispánt emlegettek illeltek körökben.

A magyar zászló mellőzése. A folyton ismétlődő és vérgisértő magyar zászló ügy újra napirendre került és pedig a most ülésező moszkvai nemzetközi orvos-kongresszuson. Ezen a kongresszuson Európa minden állama képviselve van. Igen természetes, hogy a moszkvai rendőrség minden nemzetbeli küldöttség államának lobogóját kitűztette. A sárga-fekete osztrák zászló is ott büszkélkedett, csak a magyar trikolor nem volt látható sehohsem. A magyar orvosok erre meginterpelláltak a rendezőseget. A titkár mentegetődzött, mivel abban a bizszenben voltak, hogy az osztrák-magyar monarchiát feltüntető zászló már ki van tűzve s több nem szükséges. Habár a magyar trikolort utólag kitűzték is, de a serelem újból megtörtént, melynek ódi-uma ezuttal is külügyi képviselőinkre esik, mely Ausztria mellett Magyarországról nem igen akar tudni. Valóban szegény és gyalázat, hogy míg a kisebb államok színei mindenütt illő tiszteletben részesítettek, a miénkről alig vagy éppen semmit sem akarnak tudni. A magyar kormányok régi büne, hogy a független magyar királyság tekintélyének ebben az ügyben ervényt szerezni nem tudnak.

Mindháromhoz elkocsizunk, egyik majd csak ott fog ebédre.

— Mindháromhoz? gonyolódék Tamponet asszony, ép oly jól mondhatnád négyhez meri ez nem R, nem B, de nem is H, hanem egy P.

— Tamponet gondolkozott — P Melyik ismerősünk neve kezdődik P-vel.

— Az asszony megtalálta. Poussier a Poussier család!

— Igazad van Poussier, hát Poussierhez is elmegyünk.

— Elmegyünk? én? Tancak nem képzelted, hogy veled kocszik, felkeresem Paris mind a negyzugát? Roussiauék a csillag-dánál, Houssardék Anteuiben laknak, Boussieuék raffineriája meg Vileteben van.

— Elmegyek helyetted!

— Igen a saját gyomrodért, a lazac meg a kappan kedvéért!

— Jobb is, mint a te angolnád, ürü czombod, mely csupa inn meg faggyu, hát még a lencséd!

— Sohase beszélj, ugy istudom, egy ebéd kedvéért szétbete hosszába átfutod Paris Torkosságod már undorító!

— Torkosságom, az én torkosságom — pattogott a férj.

— Igen a te torkosságod, csak is azért házassodtal, hogy a menyegzői lakomát végíték, gyerekeink is a keresztelő lakzi kedvéért születtek.

KÜLFÖLD

Faure Oroszországban.

Faure elnök tegnap d. e. megérkezett Szt.-Pétervárra.

Az orosz fővárosnak a császár koronázása óta nem volt ilyen ünnepe. A város szemképráztató díszbe öltözött; a házak lombdiszszel s orosz-francia színekkel vannak ékesítve.

Az oroszok történelmi nevezetességű ünnepnek tartják ezt a látogatást s az orosz nemzet, mely élénk emlékezetében tartja azt a nagyszerű fogadtatást, a melyben a czárt párisi látogatása alkalmával részesítették, most méltó módon, hasonló lelkesedéssel viszonyozza azt. A lelkesedésnek valóságos láza ömlik el mindenütt. Az oroszok, mint a félhivatalos St. Pbtg. üdvözlő cikkében írta, e látogatásban újabb bizonyítékát látja a két nemzet egyetértésének s ezt akarja most nagyszerű módon demonstrálni az egész világ előtt.

Faure az Alexandra-yachton d. e. fél 11 órakor érkezett meg Szent Pétervárra. — Megérkezése után az Alexandra-yachton fényes reggeli volt, a melyen a császár is részt vett.

A hajó kikötésénél Faure elnököt a hatóságok fejei, élükön a polgármesterrel fogadták. A polgármester ősi szokás szerint kenyeret és söt ajánlott föl az elnöknek.

Az üdvözlések után Faure kíséretével együtt meglátogatta a Péter-Pál székesegyházat, ahol az elhunyt csárok sírjai vannak.

Ezután a vendégek sétakocsizást tettek a városban, a nép óriási lelkesedésétől kísérve.

A sötakocsikázás után az új francia kórház és az új Néva-híd alapkövetését ünnepét tartották meg. Mindkét helyen Faure tette le az alapkövet.

Faure az ünnepségek után a téli-palotába ment és a városi képviselőtestületet fogadta.

Faure elnöknek tegnap délután 5 és fél órakor a diplomáciai testületet mutatják be. Hat órától pedig a francia nagykövetség palotájában díszbéd lesz. Ezután az elnök a legnagyobb orosz városokból való francia koloniák küldöttségét fogadja, majd az udvari vonattal visszatér Peterhofba.

Az udvari ebéd után díszelőadás volt s ez alkalommal mutatták be Napoleon Lajos herceget a köztársaság elnökének.

A kivilágítás alkalmával nagy zivatar jámadt, a mi zavarólag hatott, úgy, hogy egyes helyeken az ivlámpákat el kellett oltani.

A lapok egytől egyig a leglelkesebb hangon írják az elnök útjáról. A Gaulois a kö-

vetkezőket írja: Szívből örvendünk a hatalmas nemzet hatalmas uralkodója barátságára meleg és értékes tanubizonyosságának. A Petit Parisien így ír; Az oroszoknak nem vagyunk csupán barátai, hanem testvérei és nem akarunk egymástól megváltni soha.

Csak a késő éjjeli órákban érkezett Parisba a császár és az elnök toaszájának hiteles szövege és így a reggeli lapok még nem is teszik szává a pohárköszöveket. Kétségtelen azonban, hogy az a böhrálmény, hogy a köszöntőkből most is kimatadt az allianz szó, a nagy lelkesedést nem fogja lehűteni.

Hagron tábornok, az elnök főhadsegéde Peterhofból a következő táviratot küldte az Eliseebe: Az elnököt leirhatatlan lelkesedéssel fogadták.

A nyelvrendelet.

Ausztriában a Badei kormány az 6. hirtelt nyelvrendeletével tudvalevőleg olyan politikai helyzetet teremtett, melyből néléz lesz a kiaoantkozás. Ez a nyelvrendelet a parlamentben képviselt németiséget ugyanis bekényszerítette az obstrukcióba és bizonyos, hogy az obstrukció mindaddig fog tartani, míg a csehbarát kabinet engedni nem fog. Mivel a kormánynak öszre szüksége van nyugodt parlamenti viszonyokra a kiegyezési provizorium miatt, Badeni engedni hajlandó és ebbeli elhatározását már is közele a pártok vezéreivel, kiket aug. 26-án értekezletre akar összehozni. Csakhogy ez az engedékenység nem oly mérvű, mint azt az obstruáló németek akarják, lévén náluk a parlamenti béke ára a nyelvrendelet teljes visszavonása. A cseh-német képviselők mindamelltt értekezletre gyűltek össze Prágában, hogy megszabják álláspontukat az auguszus huszonhatodik békétárgyalásokkal szemben.

Világos, hogy az értekezlet csupán a harc folytatását proklamálhatja, mivel ebben a tekintetben köti az égeri népgyűlés határozata, mely a nyelvrendeletnek teljes visszavonását követeli. Az sincs kizárva, sőt nagyon valószínű, hogy a német-cseh képviselők nem fognak részt venni a pártközi béke-konferencián.

Ennek az lehet a következménye, hogy a Badeni kormány vissza fogja vonni a cseh nyelvrendeletet és megbukik. Csakhogy akkor az új kormánynak a csehekkel lesz baja, velük, akik a rendelet kibocsátása óta támogatják a kabinetet.

A jelek erre vallanak. Mert Prága mellett tegnap népgyűlés volt és azon dr. Herold, a

— Ugyan ugyan — veté ellen Tamponet . . .

— Eredj előlem, csinálj a mit akarsz vén telhetetlen!

— Tamponet asszony nagy dör-durraiment át a másik szobába, beesapta maga után az ajtót, de még a csukott ajtón keresztül is hallá Tamponet uramat.

— Eredj a pokolba! edd meg az angolnád, ürü czombjaid, lencséd magad, fulj meg tölök, én megyek.

Fogta a kalapját és elment.

Egy üres kocsi robogott arra, Tamponet intett a kocsisnak, a jármű megállott.

— Óraszamra, mondta mialatt leszállt.

— Jól van polgártárs! Hová megyünk?

Houssard lakott legközelebb, tehát az ő

czimét mondá Tamponet, egyszersmind megparancsolta a gyors hajtást.

Tíz perc múlva Tamponet megérkezett, három emeleten felszaladt, Houssardéknál cseppet.

— Kit jelentek be? kérdezte az ajtónyitó dajka.

Nevét megmondta, néhány perc múlva Houssardné előt volt.

— Oh kedves Tamponet, sohajtozott egy karszék mélyéből a ház asszony, de aranyos egy ember, hogy egy szegény migraines beteget meglátogat.

Tamponet ábrázata megnyult e szavakra,

de azért édes savanyu mosolyra erőltette gömbölyű arcát, mint valaki figyelmének méltánylása által nagyon meg van hatva.

— Üjjön le, folytatá a beteg, mialatt két kezét megfogá. Milyen kedves öntől, hogy itt van. Ma nincs fogadó napom, férjem a városba ebédel és oly borzasztóan untam magamat. No de csakhogy itt van!

— Tamponet kénye'metlenül feszengett, azt csak be nem vallhatta, hogy semmi félszándéka se volt látogatni.

— Ön nagyon kegyes asszonyom, mondá végre, azonban véghetetlenül sajnalom, soká nem maradhatok!

— Addig marad a meddig akar. És kedves neje? Mit csinál? hogy van? Az egy aranyos asszony!

— Aranyos? hm igen!

— És minő gyöngéd engedelkeny!

— Csakugyan — engedelkeny!

— Minő boldog ön! Fogadni mernék maga se tudja mennyire.

— Bizony nem! gondolá Tamponet.

A beteg most Tamponet asszonyt kezdé végtelen hosszadalmasan dicserni. A szegény áldozat ezalatt a függő órán számálta a múlt perczeket.

— Órámat nézi — mondá a hölgy ugye csinós? Férjem árverésen vette, kitűnő alkalmi vétel volt; nagyon érdekes története van; egyik kőzből másikba vándorolt mióta mo, de

csehek egyik vezére nagy beszédben proklamálta a késhegyig menő harcot az esetre, ha Badeni visszavonná, vagy csak módosítaná is a nyelvrendeletet.

Botrányok Csehországban.

Az a nyelvrendelet, melyet Badeni ápril havában kibocsátott és amelynek értelmében Csehországban nem mint eddig a német, hanem a cseh nyelv a hivatalos, Ausztriában, de különösen Csehországban óriási izgatottságot tartja a németeket. Nem hatott legkevésbé sem csillapítólag az a hír, hogy Badeni hajlandó a nyelvrendelet némely részeit visszavonni; ellenkezőleg: a németek ezen a részleges sikeren csak felbuzdult és most még nagyobb eréllyel, a teljes siker reményében folytatja a küzdelmet.

Folytonosan gyűléseket tart, melyen tiltakoznak a nyelvrendelet ellen és annak az utolsó betűig való visszavonását követelik.

Vasárnap is akartak gyűlésezt Aschban, de a hatóság nem adott engedélyt a gyűlés megtartására. — Természetes, hogy ez az erőszakos intézkedés nagy ekkeseredést szült, ugy a helybeliek, mint az Ausztria minden részéből odasereglett idegenek között.

És az ekkeseredés arra vitte az osztrák alattvaló németeket, hogy átmentek a határon és a bajor városban Wildenauuban akartak gyűlést tartani. A cseh helytartó felragaszokon értesítette a gyűlésezt szándékozót, hogy tettük hazafiatlan volna, de ők nem hederítettek a figyelmeztetésre és megtették minden előkészületet a tiltakozó népgyűlés megtartására.

Az utolsó pillanatban lépett közbe a bajor hatóság és nem engedte meg a gyűlést, mivel az előre nem volt bejelentve. A gyűlés tagjai ezen annyira felbuzdultak, hogy tetleg inzultáltak a bajor hatóságok képviselőit.

Wildenauuból tehát vissza kellett térniük Aschba, ahol óriási utczi tüntetéseket rendeztek. A tüntetők a helytartóság ablakai elé vonultak és fülsiketítő macskazene közepette beverték az összes ablakokat.

— Le vele!

— Pusztuljon a helytartó!

— Fel kell akasztani! és ehhez hasonló kiáltások hangzottak mindenfelől.

A rendőrség tehetetlennek bizonyult az óriási tömeggel szemben és ép azért a helytartó esti 9 óra után egy század osztrák honvédségért telegrafált.

A katonák nemsokára megérkeztek és rohamlétesben igyekeztek a helytartósági épület elé, hogy a tömeget szétoszlassák. A tün-

tetők a német himnusz hangjával fogadták a honvédeket, de ezeknek parancsnoka egy csepet sem volt meghatva a lelkes fogadtatástól, Lóhátról kiáltott a tömög felé, hogy oszlojk. szavainak azonban nem volt meg a kívánt eredménye. Ekkor rohamra vezényelte a honvédeket, akik szuronyszegezve mentek neki a tüntető tömegnek.

Ez hátrált, de egy kavics-halmaz mögött megállott és onnan vnlóságos közpórral támadt a katonaságra. B e r l o k őrnagy, a honvédek parancsnoka s u l y o s a n m e g s e r ü l t, valamint több tiszt is könnyű sebet kapott.

A honvédség erre átrohant a kavics-halmazon és széjjelkergette a zavarókat, kik közül a rendőrség számosat letartóztatott.

Legtöbben a korcsmákba menekültek, ahol majdnem mindenütt véres verekedés keletkezett a németek és a csehek között. Így például az Erzhergog Johann-vendéglőben a németek és csehek késsel, pohárral, asztal- és széklábbal mentek egymásnak.

A németek kidobták a cseheket, a kik aztán kövekkel bombázták a vendéglőt. A ben levő németek közül sekan megsérültek. A tüntetők későn éjjel helyreállították a nyugalmat s a cseheket szétverték.

A német kaszinó vendéglőjében is volt nagy verekedés. Két cseh ember ölmos végű bottal bement a vendéglőbe és Nazdar kiáltással sört követelt. A vendéglős észrevette szándékukat és nem adott nekik italt. Erre az egyik csek felkapta botját s egy szomszédságban ülő német emberre ráütött. A garázdálkodó cseheket kidobták. A másik cseh egy német tisztviselő fejére akkorát ütött a bottal, hogy eszméletlenül rogyott össze. Ezt a csehet letartóztatták.

Politikai körökben általános a vélemény s a lapok is emlegetik, hogy a kiegyezési konferenciákat nem fogják megtartani. A N. Fr. Pr. a Fremdenblatt egy cikkéből azt olvassa ki, hogy Bádeni gróf, a cseh-lengyel klerikális föderalisztikus párt iránt tanúsított ellenszenvét, mely miatt a mult ülésszak kezdetén lemondott, feladta és most már kész a parlamenti bizottságban ezzel a többséggel is tárgyalni azokról a fölkételekről, a melyeknek teljesítése esetén a párt támogatására számíthat. Csak hogy a Fremdenblatt politikusa, ugymond a N. Fr. Mr., nem nyújt felvilágosítást, hogy miképen győzik le a kiállításba helyezett obstrukciót és milyen eszközök segítségével jönne létre a magyar kiegyezés az obstrukció ellenében is. Azok a hírek, melyek Gróf Gleichspach miniszter ischli utját a kabinetben beállható változásokkal hozzák kapcsolatba s melyek szerint a német származású miniszterek a részleges kabinetválságnak áldozatul esnek, a N. Fr. Presse által megvilágítva, megerősítést nyernek. A jobboldal parlamenti konferenciája e hó 30-ára tüzetven ki, e napnak elmúltával a helyzet valószínűleg világosabban lesz áttekinthető.

T A N Ü G Y .

Az állami főreáliskolában a tanulók folytatóság felvétele és beírása szeptember 1. 2. és 3. napjain lesz. Ugyanazon a napokon kell jelentkezni az osztályfőnöknél azoknak is, kik az igazgatóságnál már július elején beiratkoztak. A ki ezen határidőt ok nélkül elmulasztja, az a beírásnál szerzett minden jogát elveszíti.

A felvételnél kisebb vagy újonnan érkező tanulók az atyának vagy anyának, esetleg a gyámnak, vagy akadályoztatásuk esetén ezek megbatalmazottjának kíséretében tartoznak megjelenni.

Az első osztályba csak oly tanulók vétetnek fel, kik 9-dik életévüket betöltötték, és szabályszerű hiteles bizonyítvánnyal tudják igazolni, hogy az elemi iskola negyedik osztályát kellő sikerrel végezték. Ha elfogadható bizonyítványok nincsenek, akkor felvételi vizsgálatot kell tenniük. A következő felsőbb osztályba szintén csak felvételi vizsgálat alapján vehetők fel a gimnáziumból vagy a polgári vagy polgáriiskolából jövő tanulók e vizsgálat k i t e r j e d m i n d á z o n t a n -

tárgyakra, melyeket a g i m n á z i u m b a n iskolákban rendes tantárgykevt nem tanítanak ilyenek péld. a második osztályban a német nyelv és természetrajz, vagy a negyedikben a német és francia nyelv és szabadkézi rajz. A felvételi vizsgálat díja 10 frt, s ezt a vizsgálat megkezdése előtt kell megfizetni. A javító felvételi és pótvizsgálatok augusztus 30. és 31. napjain tartatnak.

A beírásnál köteles minden tanuló életkorát hiteles keresztlevelel (anyaaknyvi kivonattal), tanulmányait pedig az előbbi évről kapott iskolai bizonyítvánnyal igazolni s ezen kívül még az oltási, esetleg az újraoltási bizonyítványt is a többi bizonyítvánnyal az igazgatóságnál benyújtani.

Beiratási díj, melyet a felvételkor azonnal fizetni kell, 4 frt 85 kr. Egesz évi tandíj 24 frt. Ez utóbbit vagy félévenként szeptember és február hónapokban 12 frtjával, vagy négy részletben szeptember, november, február és április hónapokban 6-6 frtjával kell fizetni.

Szegénysyrsu, jó magaviseletű és szorgalmas tanulók tndíjmentességért folyamodhatnak. A folyamodványokat, melyekhez szegénységi bizonyítvány melléklendő, az igazgatóságnál a beiratáskor vagy legfölebb szept 10-ig kell benyújtani.

Debreczen, 1897. auguszt. 22-én.

Az állnmifőreáliskola igazgatósága.

Uj felsőbb leányiskola. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Mező-Turon létesített állami felsőbb leányiskola I. és II. osztályának az 1897-8. tanéve megnyitását elrendelven Quirsfeld Irén trencsényi állami felsőbb leányiskolai rendes tanitónőt ugyanilyen minőségben a mezőturi állami felsőbb leányiskolához helyezte át s az igazgatói teendőket ellátásával ideiglenesen megbízta; ugy szintén ezen iskolához Freyber Berta besztercebányoi állami felsőbb leányiskolai segédtanitónőt rendes tanitónővé Fircsa Kornélia trencsényi állami felsőbb leányiskolai megbízott tanitónőt pedig segédtanitónővé nevezte ki.

A lelkészkepesítési vizsgákra vonatkozólag. a püspöki hivatal a következőleg intézkedett: A lelkészkepesítési vizsgák idejéről folyó évi szept. hó 15. és következő napjait tűzőm ki. A vizsgát tevő t. atyafiak szept. 14-én d. u. 4 órakor jelentkezzenek hivatalomban; és pedig az első lelkészkepesítési vizsgát tevők lecke-könyveikkel és végbizonyítványaikkal. A vizsga tárgyait képező tudományok köréből szabadon választott témáról otthon készített tudományos dolgozataikat pedig f. évi szept 1-én előlegesen küldjék be hozzám, mellékelvén ahhoz a theologiai tanfolyam hallgatása alatt készített írásbeli munkátaikat is. A II-ik lelkészkepesítési vizsgát tevők a következőkről készítenek dolgozatokat a. Egyházi beszédét Jan XVII. 3. alapige szerint. Ez pedig az örökélet, hogy megismerjenek tégedet, az egyedül igaz Istent és a kit elbocsátottát, a Jezus Krisztust. b.) Káté magyarázatát az V-ik urnap. 15-ik kérdésről, milyen közbenjárót és szabadítót kell hát keresnünk. Az egyházi beszéd elő- és utóimával készítenő és jól betanulandó. A II-ik vizsgát tevők esperesi és szolgálati bizonyítvány mellett dolgozataikat szept 1-ig szintén hozzám terjeszszék be.

TARKA-ÉLET.

Egyedül . . .

Kicsiny szobám egyik zugában ők tördötten, elfaradtan. Faradtan a küzdelmekről tördötten az érzelmek súlyától, a közelmúlt rohamos eseményei vonulnak el szemem előtt s most megemmisült álmodok . . . tört remények bizonyítéka: egy levél van kezem között . . .

Egy levél, egy pár szó és e pár szóban annyi gondolat . . . Faradság, szorgalom, ernyedetlen igyekezet törött reményi.

Parabereől, ki vizont a kormányzótól kapta, megvált; kissé hosszú de . . .

— Megijedt Tamponet hirtelen felkelt.

— Ok asszonyom, mondá, nem fáraszt-hatom egy hosszú történet elbeszélésével kivált fejfájásával.

— Nem nem! a beteg megélnékült ne menjen el; már jobban vagyok, maradjon.

— Semmi esetre se veszem, betegsége súlyosbodását lelkemre; mert higgye el rosszabbodna; ha az én feleségemnek migrámje van, az orvos csendet és magányt rendel neki.

— De uram, biztosítom önt!

— Nem nem asszonyom, nem engedhetem meg.

Miután a beteg meg akarta kabátját fogni, szerencsére elkerülte az utána nyuló kezét néhány zavart szót hebegett idétlen látogatásért és kiszökött.

— Hova megyünk polgártárs? kérdé a kocsis.

Szerencsétlen ebédvadászunk, levele aláírását még egyszer megvizsgálva most már biztosan mondá Boasienék címét.

— Gyorsan, mondá a mint a Villetti czukortisztító címét megmondá, lesz fő bor-ravaló.

Folyt. köv.

Dolgoznom kellene, de agyam béna, képtelen gondolkozni s ajkaim tompán susogják: ez hát a bér? ... Vérem forrong kezeim önkénytelenül morzsolják az eljegyzési kártyát, jövő boldogságom álmaim megsemmisítőjét...

S gondolkozom érzem százszorosan érzem az elhagyatottságot a garcon szoba sötét zugában vigasztalanul tévelyegnek gondolataim messze — messze...

S látom az igaz, a hü ideált — egy kis szobában egy deli ifju vőlegény karjai közt boldogan és éledelegve a csókok tengerében és érzem a feltékenység, a csalódás minden kinjait s köny nem tud jönni szemeimre, a fájdalom torkom fojtogatja. De jó is volna most a jó edes anyai kebel, hol talán megindulna a könyözön s volna aki résztvenne egy szegény szív fájdalmában vele sirna és zokogna...

Komor gondolatok és a csapás váratlan-sága eltompítanak, nincs vigasz, nincs barát, nincs szív, amely feledtetni tudna — s itt vagyok egyedül... vigasztalanul...

Az alkony felhomálya egyre növekszik magányos szobámban s bus gondolataim messze messze kalandoznak. Észre sem veszem midőn a kis Zizim vállamra szállva enekelni kezd, csicsereg, csattog, oly édeskés behízoló dala, mintha vigasztalni akarna. S dalol-dalol sokszor, mintha szemrehányó lenne éneke s mondaná, hát senki se neked a kis Zizi? hát egész elhagyatott vagy? Vagy már a kis Zizi sem szereti rossz gazdája. Nem érzem már az elhagyatottságot nem is vagyok egyedül hisz itt vagy kedves Zizikém hüses kis madaram s te nem fogsz elhagyni hűen fogsz régi asszonyodról énekelni s vigasztalni engem... S a kis Zizi oda tipeg vállamon egész közel a nyakamhoz kedves kis fejét felem fordítja hamiskás és mégis hü szemével biztatóan néz arcomba...

S énekel tovább kedves kis torkán a legszebb madárdal zendül s nyújt vigasztalást a kis Zizi, a hűtlenné lett ideál kis madara...

Anti bácsi.

Megrovásra.

Nagy baj biz' az, hogy mostanában Traviátákról verselek.
Reám azért, felebarátim,
Követ ti mégse vessetek.
Hisz' elhamarkodó birónak
Szentenciája galiba.
Ha jól megnézzük a világot:
Nem én bennem van a hiba.

Hát kit daloljak? Azt, ki szépen
Füllentett az Isten előtt?
Azt, aki «kis urat imádja»
S cserélget titkon szeretőt?
Ki egy hónapban egyszer látja
Dadára bizott gyermekét?
És nem becsüli ráadásul
Vén apja, anyja őszfejét?

Hyeről mondjak én regeket?
Inkább örökké hallgatók.
Mélyen tisztelt felebarátim:
En rám követ ne dobjatok.
És a traviáták sziveben
Akad megdallani való,
Hisz' az, ki a világ előtt rossz,
Lehet talán titokba' jó.

Sebestyén diák

Táviratok.

Görög hadi saracz.

Budapest, aug. 25. A Debr. ered. táv. Párisból jelentik, hogy Anglia, Francia és Oroszország atheni követi kormányaikhoz fölterjesztést intéztek, a melyben előadják, hogy Görögország 20 millió drachmánál nagyobb hadi kárpótlást nem fizelhet.

Faure Pétervárot.

Budapest, aug. 24. (A Debr. ered. táv.) Pétervárról jelentik, hogy Faure elnök a III Sándor czár sírját megkoszoruzta és a kriptában vallásos ájtatosságot végzett.

Budapest, aug. 23. (A «Debr.» ered. táv.)

Párisból jelentik, több lap akként velekedik, hogy az orosz-francia «alliance» kizárólag Nemetország ellen irányul.

Letépték a magyar czimert.

Budapest, Aug. 25. (A «Debr. ered. táv.) Nagy Becskereken Szent István napján három szerb altiszt a m. kir. dohánybev. hivatali épületéről a nemzeti czimert letépte és összetiporta. A katonai bíróság természetesen fölmentette őket.

Baltvány József gr. meghalt.

Budapest, aug. 25. (A Debr. ered. táv.) Gr. Baltvány József főrendiházi tag, a bihari kath. autonómiai választókerület klerikális jelöltje ma meghalt. Ennek folytán, ha a kerületben csakugyan többséget nyerne: új választás válnék szükségessé.

Sztoilov újabb retirádája.

Budapest, aug. 23. (A Debr. ered. táv.) Sztoilov bolgar miniszterelnöktől tegnap levelet kapott Nopcsa Elek br. volt intendáns, amelyben mentegeti magát és mosakodik kijelentvén, hogy a «Lokalanzeiger» rosszul közölte nyilatkozatát, mert ő nem is említette a Nopcsa br. nevét is sajnálja, hogy belekeverték. — Ezzel az interview által felkavart pornak ez a része is leülepedett.

Ujdonságok.

* **Lajos napja.** Szent nap ez a magyar-nak regóta... Evtizedeken keresztül szállott az égbe a forró sóhajlás, hogy áldja meg a Mindenható Koszuth Lajost hosszú élettel... s megáldotta. Mióta pedig elszólította őt magához, a kegyeletes megemlékezésnek ünnepnapja lett augusztus 25. E mellett azonban megmaradt a baráti körben örömnappal is, mely sok sok derek magyar ember életének kivántát a többiekkel hosszú életet... Debreczenben is sokan vannak a Lajosok Kezdi a srt U. Némethy Lajos ev. ref. lelkész, aztán Kovács Lajos tanítóképző int. igazgató, Elek Lajos főgimn. tanár, Roncsik Lajos városi tanácsnok, dr. Nagy Lajos ügyvéd, Pongó Lajos. Szabó Lajos szálló szöveg. igazgató, Szikszay Lajos építész, dr. Brunner Lajos orvos, Zoltai Lajos a D. E. f. szerkesztője, Bereczky Lajos v. hivatalnok, Békely Lajos s. lelkész, Kovács Lajos timár és még számosan, akik mindnyájának velünk együtt igen sokan kívánnak a mai napon hosszú életet.

* **A mai próba orgonálásról.** Ma d. e. 8 órakor kezdődött a próba orgonálás a Koszuth utcza új templomban nagy érdeklődés mellett. Tizenkét pályázó közül Nagy Audrás n.-szalontai ev. ref. orgonista kántor tünt ki gyönyörű éneke és orgonajátéka által, megnyerve az egész hallgatóság tetszését.

* **A sétakerti csendőrlaktanya.** A városi tanács mai ülésébe nagyfolytonosságú határozatot hozott: Nevezetesen újra megtagadta az engedélyt a sétakerti Gersler felelten tervezett csendőrlaktanya felépítésére

az n. az alapon, hogy a sétakert már magában a telekkönyvben is gyümölcsösnek van deklarálva s ez maga természet-szerűleg kizárja azt, hogy ott istalókat és kasszárnyakat lehessen felépíteni.

* **Eljegyzés.** Weber Lajos szegedi m. kir. kataszteri főmérnök fia, Rezső debreczeni posta távirda segéd tiszt eljegyezte özv. Tankó Istvánné bájos leányát Mariskát.

* **Szabadságolás és helyettesítés.** Hájdu Gyula városi tanácsnok, az adó-ügyosztály vezetője ma kezdte meg szabadság idejét, melynek folyama alatt a hivatalával járó teendőket Oláh Károly tanácsnok, a katonai és illetékügyosztály vezetője fogja végezni.

* **Az elemi iskolai vegyes bizottság ülése.** Az ev. ref. elemi iskolák építése tárgyában az ev. ref. egyház és a város által kiküldött vegyes bizottság holnap csütörtökön d. u. 3 órakor a püspöki irodában Kiss Áron püspök és Simonffy Imre kir. tan. polgármester együttes elnöklése alatt ülést tart, melynek tárgya a főiskolából kitélepített V. és VI. elemi osztályok elhelyezésének kérdése lesz.

* **A mezei munkások viszonya a munkaadókhöz.** Szabadka sz. kir. város törvényhatósága a mezei munkások körében mindinkább elharapódzó szociálistikusnak lehető megállítására céljából szükségesnek mondotta ki a mezei munkások és munkaadók között fennálló viszonyoknak törvény útján leendő rendezés s ennek megtételére feliratban kérte fel a kormányt s egyszersmind megküldötte feliratát pártolás végett a többi törvényhatóságoknak is. A városi tanács mai ülésében a gazdasági bizottságnak adta ki az átiratot véleményezés végett.

* **A daleyjet déli útja.** A daleyjet belgrádi fogadattársáról mesés dolgokat ir tudósítónk, annyira, hogy meri állítani, hogy az ott töltött napok képezhetik a hangversenykörút fénypontját. Azokból a szeretetteljes őszinte megnyilatkozásokból arra következtetnek dalosaink, hogy így társadalmi uton sokkal hamárabb le lehetne fegyerezni a világ összes ármádiáját, mint bármely furfangos diplomáciai eszközökkel s teljesen igazat adnak Andrássy Gyula grófnak, aki Blahánának ajándékozott arcképét e sorokkal dedikálta: «Ha a poitikát dallal lehetne csinálni meghódítanám veled az egész világot!» Dalosaink hajoja Belgrádból szombaton d. u. érkezett Orsovára ahol — sajnos — német dikcióval fogadtak őket. Vasárnap megtekintettek Adakaléht és a Vasakapu nagyszerű munkálatait. Este hangverseny volt a Magyar Király szállóban, melyen éy ugy, mint eddigi állomáshelyeiken, fenyek sikert arattak. Tegnap érkeztek Temesvárra, ahol ma este lesz hangversenyük. Temesvárról Nagyikinda felé veszik útjokat.

* **Liptai Miklós temetése.** A szappanos ipartársulat derek elnökének holttestét ma reggel szállították haza Koritnyiczáról s helyezték rávatalra a kis Csapó utcza 385-ik számú gyászházánál hol nagyszámú ismerősei és jóbarátai közül sokan megjelentek, hogy kifejezzék részvétüket a mélyen sujtott család előtt, Temetésén mely ma d. u. 3 órakor volt, megjelent a város színeje és minden rétege s kikísérte utolsó útjára. Legyen ádott emléke!

Családján kívül gyászjelentést adott ki a szappangyárosok társasága is, amely jelentés így hangzik:

Az Első Debreczeni Szappangyárosok Társasága szomorodott szívvel tudatja a társaság baltagja és Elnöke néhai Polgár Liptai Miklós-ak folyó hó 12-én esteli 10 órakor, Koritnyiczán. szívszélhűdésben történt elhunytát. Temetése folyó hó 25-én délután 3 órakor lesz a Kis Csapó utcza 385-ik számú

háztól a kistemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőbe. Debreczen, 1897 évi augusztus hó 24-én Béke porára! A temetést Dankó temetk intézete rendezte.

* **Eljegyzés.** Vasárnap tartotta Bircs háuser Rezső eljegyzését Körmeny Antal a nagy-szurányi cukorgyár hivatalnokának szép és kedves leányával Margit kisasszonnyal.

* **Egy élve befalazott asszony rémes története.** Napok óta terjed a városban egy szörnyű eset híre, hogy a Miklós utcán egy házba már 32 év óta van élve befalazva egy szegény nő, ki csak egy lyukon benyújtott ételével táplálatik, de különben teljesen elzárva a külvilágtól éli le kinteljes és szomorú napjait. A közönség azon része, amelyik a rémregények borzasztó meséivel töltte meg koponyáját, most a rebesgetett borzasztó híreket mohón kapja s adja tovább kiszínezve azt az Urbrik Borbála történelmi adatainak legteljesebb részleteivel. S ha az ember türelmesül bir egy ilyen élénk fantáziájú embert kiballgatni úgy az éjjel nincs nyugodt alvása. Ott is mellén egy szörnyű lidérc s verejtéktől csepegő homlokkal érzi magát befalazottnak és 32 éve elzárkozottnak úgy, hogy reggel örvendve ébred arra, hogy mindez csak álom volt. Mi is hallottuk rémesnél-rémesebben elbeszélni az esetet gyér hajunk szála meg meredtek és mi újra szidtuk volna a rendőrséget, — ha kiküldött tudósítónk szintén veríték csepegtől boritva s líhegye nem fogja meg a tollat s bőszi siri hangon nem jelenti ki, hogy »kacsa« az egész, — Sőt fedezésében még tovább is megy a mi saját külön tudósítónk, ki elbeszéli, hogy az egész eset nem egyéb gonosz fodrász praktikanál. — Ugyanis egyik helybeli fodrász polgártárs, hogy a melegben izzadságtól csapzott vizes haját könnyebben nyírhasa, traktálja ily hajmeresztő dolgokkal kundschaftjait.

* **Németország zárkálata.** A földmívelési miniszter körrendeletben figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy a német kormány a ragadó tudólok elterjedésének megállítására eltiltotta Liptó és Pozsonyvármegyékben a szarvasmarha szállítást, valamint azon helyekről, a melyeken még nincs megállapítva a járvány, de ezen betegség fellépett.

* **Kofa ébresztés.** Este 8 óra felé tikadant a forróságtól és az egész napi fáradalmaktól összetörve ült a Tisza palota sarkon, szundikálva az öreg mami, kirakva előtte a sok cukros sütemény, a gyermek sereg vágyainak netovábbja. — A szundikáló mami mozdulatait éber figyelemmel kíséri egy betyárinas gyerek s lassu léptekkel közeledik az áruasztalhoz, ajkán elfojtott mosolylyal. Kötényét szépen tele rakta süteménnyel és aztán midőn már minden készen volt az elfutáshoz, nagyot ütött a szunnyadó néni asztalán lévő bádoggal talczára és azután ill, a berek nádak, erek futott a kenyér piaczon át le a n.-csapó utcán. Az öreg kofaasszony a zörrenésre felocsudva rémülten látta az üres áruasztalt s a futó inast. Utána futni is megkísérelte, ez még jobban emelte a hatást. Segítségért kiabált s a »fogják meg!« soká hangzott az est homályában. S a körüllevők nem bírtak erőt venni a kacagási kedves s a sikerült csinyen nevettek az összerogyásig.

* **A nagyhatvan utcai csirizgyár ügye.** Mint már lapunkban is említettük, Kiss Aron év. ref. püspök, Haisányi Gusztáv kir. törv. bíró, dr. Ozory István főiskolai jogtanár több lakótársuk nevében is folyamodtak a városi tanácshoz, hogy szüntessék meg azt a képtelen állapotot, miszerint a régi Bignió-féle keményítő-gyár most már csirizgyárra előléptetett keményen át nap-nap után okádja a fekete piszkot és tüdőrontó füstöt, az órfási menyiségű kőszénelt elfogyasztó motor. Sokaig nem bírt hatóságunk e tarthatatlan állapotok

megszüntetésére semmit sem tenni; míg végre a kereskedelemügyi miniszter elébe kerülve az ügy, attól erélyes hangú leirat jött, melyben a telep jelenlegi bérője, a Kohn Adolf és Lipót cég ellen erélyes fellépésre hívja fel városunk hatóságát. Ennek eredménye az alább közölt hirdetés, amelynek, hogy kelő sikere leend, szabad legyen remélnünk. A hirdetés szövege szövegszerűen így hangzik:

Hirdetés. Helyben az egyház téren 384. sz. a. lakó Kohn Adolf és Kohn Lipót keményítő gyárok a Nagy Hatvan utca 1093. sz. a. levő keményítő gyátelepükön a gáz motort gőzmotórral cserélték ki. Minthogy ez a kicserélés 1884 évi XVIII t. é. 33. §-ában megrendelt iparhatósági bejelentés elmulasztásával történt, a városi tanács 7025/1897 sz. végzésével az üzemmód illeten megváltoztatása miatt hivatalból elrendelte nevezettek ellen a telepengedélyezési eljárást s foganatosításával alul irt rendőrfőkapitányságot, mint az elsőfoku iparhatóság, bizta meg. A telepengedélyezési tárgyalásnak a helyszínen az idézett törvény 25—34. §§-sai értelmében leendő megtartására folyó évi aug. hó 30 ik napjának d. e 9 órájára a hatóság által kitűzött, erről a kérdéses gyártelep körül lakó szomszédok, általában pedig a közönség azon felhívással értesítetnek, hogy mindazok kik az említett üzemmód megváltoztatása ellen bármilyen okból kifogást akarnak tenni, azt az iparhatóságnál a tárgyalás napjáig akár írásban bejelenthetik, akár pedig a tárgyaláskor szóval előterjesztik; későbbi felszólamlások figyelembe nem vételven. Debreczenben, 1896 évi aug. hó 5 en, a rendőrfőkapitányság mint iparhatóságtól. Boczkó Samuel m. k. rendőrfőkapitány.

* **Izgága rezervista.** A Mike Lajos neve nem hangzik idegenül a rendőrség fülébe Folyton újabb és újabb betyár és garázda tettei által tette ösmerté nevét a most gyakorlatra bevonult ipse azaz Mike Lajos. Sokszor gyűlt is meg ezek miatt a baja a rendőrséggel. Most, hogy »be van rukkolva« azt hitte, hogy kívül áll a polgári törvényeken és büntetlenül, garázdálkodhatik. Az éjjel holt részegen esavargott a rezervista jó madár s midőn egy rendőrrel találkozott, kihuzta a gnetjét és avval kezdett fenyegetőzni piszkolva, szidva a rendőrséget. Ilyen részeg állapotban bukott be a K a u f m a n n koresalmába, hol egy lovas rendőrt talált, rögtön reá vetette magát és ütni és karmolni kezdte. A rendőr aztán többek segélyével lefűlte támadóját s attól bajonelt elvette s azt a 3-ik krüeti kapitányságnál letéteményezte. Az ügy folytatása a katonai hatóságnál lesz.

* **A jó étvágyu morék.** A mai rossz gyomru világon, midőn egy kis zsiros falat után rohanva szalad a világon mindenki a ki csak teheti Karlsbadba vagy szedi a gyomor-erősítő pirulát elrontott gyomrát helyrehozni, igen jellemző a cigányok egészséges gyomrára a ma történt eset. A mezőrendőrség szokott körutját tartotta a Hortobágyon, midőn egy bokor mögött 5 cigány asszonyt letek a kik javában bontogatták 3 sertésveszében elhullott süldő malacz tetemét és éppen akkor akarták a z t j ö i z ü e b é d n e k elkészíteni. A tetten ért cigány asszonyokat felkísérték a rendőrségre és a sertés veszében elhullott sertéseket a cigány asszonyok nagy szívfájdalmára elkobozták. A kikérdezt cigány asszonyok állítják, hogy ok már máskor is ettek sertés veszében elhullott dieznó husából, anélkül, hogy az megártott volna nekik.

* **A karczagi iparkiallítás.** A karczagi ipartestület tíz éves fennállásának emlékére helyi iparkiallítást rendezett, melynek ünnepeles megnyitása vasárnap folyt le. Kamarákat ez ünnepélyen Mayer Emil és Serli Ede alelnökök és Grünvald Jozsef segédtitkár képviselték. Ezenkívül még mintegy tizenöt előkelőbb iparosunk indult át a kiállításra. A kereskedelmi minisztert Z a y

Adolf miniszteri tanácsos képviselte és B i n d e t Adolf iparfelügyelő. Az országos iparegyesület képviselőtében gróf Z i c h y Jenő, G e i l l é r y Mór és Thék Endre jelenek meg. A kiállítás ipari része szerény kezdeményezés, de a technológiai iparmuzeum által bemutatott kisipari munkagépek és eszközök igen tanulságosak, minél fogva a kiállítás ajánlják figyelmébe iparosainknak megtekintésre. Ugyanitt említjük meg, hogy a kiállítás az első debreczeni paplangyár is részt vesz.

* **Égből hulló kövek története.** Hetek óta tartja izgatottságban a város közönségét azon titokzatos eset, amely hulló kövek alakjában ujul meg minden este 8 és 10 óra között egy a piaczhoz közel eső mellék utca egyik házában. Minden kísérlet, hogy a titokzatos dobáló felfedeztessék, hiába valónak bizonyult. Mindenféle uton és módon próbálták az esetet kideríteni, de a kavicsok csak hullnak hullnak... Rendőrközégek vigyázták estenként elrejtett helyekről a folyton egy irányból hulló k ö v e k s z á z á t anélkül, hogy sikerült volna valamit kideríteni. — S a népnyelvén megindul a beszéd aradata, elátkozott lelkek ezreivel népesítik be a közeli házak padlásait és az egbolt felhőiből is elátkozott lelkeket látnak asphalt kavicsokat hajigálni. Annyit már észre vettek, hogy a kövek az azon utca műköjárdájából valók s nem meteor kövek. Az eset nincs már 2-ik hete kiderítve és hull az égből a kövek csapata szakadatlanul, kiderítetlenül. S szál a mese az elátkozott házról tovább is.

* **Náci a bicziklin.** Az orfeum kedvence, a Náci, a kit mindenki ismer, ma bicziklin lép fel és fog csuszni a közönség nagy derűtségére. Rögtönzéseit által kedvelté vált Náci kéri a közönséget, hogy ezen újabb kísérletét annál inkább nézze meg, mert ő többet nem csuszik, csuszszék a közönség. Tegnap a kulisszak mögött sirva fakadt, mert egy ösmert barátunk a sima homokon konkurált vele, azaz nagy derűtség között elcsuszott. Igen érdekes az orpheum valódi francia. Is olaszul enklő Deborahja is, ki daczára idegen nyelvének, kifejezésteljes és tüzes játékával a közönség tetszését teljesen megnyerte. És így maholnap a Molnár Anna-laz Deborah lazzá változik át.

* **Felnőtt, valamint kiskoru dadogók és hebegők tanítását** egy helyből, mint vidékről elvállal a Bárány-utcai ifjanító, d. e. 11—1-ig és d. n. 5—7-ig.

* **Megint egy akasztott ember.** Lapunk zártakor értesülünk, hogy a Hatvan utczán levő temetőben egy ember felakasztotta magát e sorok írasakor ment ki a rendőrség részéről egy rendőr biztos és dr. B a l k a n y i Ede bővebbet holnap számunkban.

* **Egy sertésbizlaló.** Hosszas tárgyalások, felebevezések után végre kiadta az iparhatóság Nagy Jakab debreczeni lakosnak az iparengedélyt, hogy a vágóhid mellett elterülő majorági földjén sertésbizlaló telepet állíthasson. A főkapitány, mint elsőfoku iparhatóság telep engedély kiadását megtagadta s hasonlóképpen cselekedett a tanács is, melyhez felebevezés folytán került az ügy, — elfogadva az iparhatóság azon indoklását, hogy a kérdéses hely a város belterületéhez közel fekszik, a sertésbizlalótelep felépítése a város rendezése alkalmával akadályt kepezne s közegészségi szempontból is ártalmas. A miniszter Nagy Jakab felebevezésére az engedély kiadását rendelte el, mit az iparhatóság a tanács rendelkezésére ki is adott, azonban nemsokára a kiadott engedélyt visszavonta. Nagy Jakab újból a miniszterhez fordult, hogy az ő végzése daczára a tanács visszavonta az már kiadott engedélyt. A miniszter erre sür-

gösen utasította újból a tanácsot, hogy az engedélyt adják ki s egyidejűleg 8 napon belül való igazolásra szólította fel a tanácsot, a rendelete dacára mert tagadta meg, illetőleg vonta vissza a már kiadott engedélyt. Az iparhatóság már ki is adta az iparengedélyt Nagy Jakabnak.

*** Elektra áldomás.** Az elmúlt vasárnap Nagyváradon tartott klasszikus Elektra előadásnak tudvalevőleg fényes sikere volt. Az egész művelt magyar közönség elismeréssel adózott ennek a néhány nagyváradai újságírónak, akik a Jászai Mari által kezdeményezett eszmét oly szép eredménnyel megvalósították. A siker természete azonban az, hogy új sikerek megszerzésére ebeszt vágyat. A siker természete azonban az, hogy új sikerek megszerzésére ebeszt vágyat. A nagyváradai klasszikus előadás rendezői sem érik be a megszerzett baberokkal és most azon törik a feüket, hogy megvalósítsák a nagy tragika által kiadott ama jelszót mely szerint Nagyvárad a m a g y a r B a y r e u t h lagyen. E hó 29-én, vasárnap tehát Püspökfürdőben, amelyet a váradai állandó klasszikus színház helyül választottak, nagy Elektra áldomást rendeznek, a melyen egyszersmind megvitatni szándékoznak a szóbanforgó tervet is. — Az áldomásra egy csomó forvái műbarátot, művészt és hírlapíró hívtak meg. A bizottság által kibocsátott meghívó a következő:

M e g h í v ó.

A Nagyváradon tartott Elektra-előadás szép sikerén felbuzdulva, egy állandó klasszikus színpad létesítése ügyében vasárnap augusztus 29-ének délelőttjén értekezletet szándékozzunk tartani a Püspök fürdőben, hol tervünk szerint a színpad létesítendő lesz.

Nagyságod nagyon lekötelezne bennünket ha ez értekezleten mint vendegünk, résztvenni kegyeskednék.

Ugy a szombat, mint a vasárnap hajnali gyorsvonatnál az ideiglenes bizottság várja az értekezlet s gondoskodik a Püspök fürdőbe való kiszállításukról.

Nagyváradon, 1897. aug. 22-én.

Kiváló tisztelettel

A Videki Hírlapírók Országos Szövetségének nagyváradai bizottsága:

F e h é r D e z s ó, L o v a s s y A n d o r, alelnök. elnök.

H a l á s z L a j o s, titkár.

* A kereskedelmi kamara értesítése.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur tudatja, miszerint a portugál kormány elrendelte hogy a Mozambique tartományba menő hajókra és rakományokra vonatkozó manifestumok ezentúl consuli igazolást vagy más bizonylatokat nem igényelnek, valamint a vám-szolgálat ezúttal se követeltessék valamely okmányok. — A kisvárdai m. kir. dobánybevaltó hivatal telepén 4623 ft 58 kr költség-előirányzat mellett egy tiszti lakház lesz építendő. A vállalkozók ajánlataikat f. hó 28-ig a nyiregyházi m. kir. dobánybevaltó felügyelőséghez beadhatják.

Regényírás albertben.

Jean Paletot, a tehetséges, de ismeretlen francia regényíró, néhány héttel ezelőtt levelet kapott egy világhírű költőjétől, melyben utóbbi arra kerte hogy látogassa meg, mert rendkívül fontos ügyben sürgős beszéde van vele. Az ismeretlen író szívdobogást kapott, mikor a levelet olvasta.

Nagyon természetes, hogy a megjelölt napon és órában el is ment a nagyírú kollégához, aki roppant szívesen fogadta, megkínálta szivarral, konyakkal és közömbös néhány percznyi beszélgetés után így szólt hozzá:

— Terjünk a dologra. Mindenek előtt azt kéndezem öntől: tud-e hallgatni?

— Tudok, itt a kezem rá.

— Összebarozáltak és a híres regényíró igo folytatta:

— Nos hát, engem a Figaró felszólított,

hogy írjak számára egy hrmincfolytatásos regényt. Fényes honoráriumot biztosított: soronkint egy frankot. Természetes, hogy elfogadtam az ajánlatot. Csak hogy egy bibije van a dolognak...

— És az? — kérdezte kíváncsian Paletot.

— Az, hogy nincs időm a regényt megírni. Önre gondoltam. Kérdem: elvállalja-e a regény megírását s beleegyezik e abba, hogy ez a regény az én nevémmel jelenjék meg?

Az ismeretlen író erca ragyogott a boldogságtól:

— Hogy beleegyezem-e? Ezer örömmel. Szép szóért és jó pénzért az ember különféle dolgokat cselekszik.

— Jó pénzért — vágott szavába a híres író — igaza van. Én önnek soronkint egy fél frankot fizetek. Elfogadja?

Paletot elfogadta, boldogan távozott és egy hét múlva megjelent a regénynek az első folytatása a Figaróban. Nagyon érdekessé igérkezett a mese s a többi folytatások teljes mértékben kielégítették minden várakozást.

Történt, hogy a tizenötödik folytatás megjelenésekor a híres író levelet kap ismeretlen kollégájának feleségétől, melyben rémullettel értesül, hogy a kollega az elmúlt este jobblétre szenderült. Képzeltető, mekkora vala a híres szerző megdöbbenése. Rohant a Figaró kiadóhivatalába, összeszedette a regény eddig megjelent folytatásait és lázas gyorsasággal végig olvasta valamennyit, hogy ismerje a cselekményt és magírhasa a leg özelebbi folytatást.

Meg is írta. Vitte a szerkesztőségbe, ahol mosolyogva figgadták.

— Bocsánat — szóltak hozzá — ön tréfál. Hiszen a legközelebbi folytatást méltóztatott már elküldeni...

— Én?

— Igen ön?

— És megmutatták neki.

De hogy lehetséges a dolog? Hiszen az, akit ő megbízott a regény írásával, meghalt, így hát nem küldhetett folytatást.

Hosszu utánjárással végre megtudta, hogy az, akinek ő egy fél frankot fizetett sorjáért, az nem maga írta meg a regényt, hanem szintén albertbe adta — sorjat egy negyed frankert...

Polgármesterek értekezlete.

— Saját tudósítónktól. —

M. Sziget, aug. 23.

Az értekezleten résztvettek: Boér Béla polgármester Abrudbánya, Balás Gergely főjegyző Gyulafehérvár, Szemethanovics József főjegyző Körmöczbánya, Dutkay Béla polgármester B-Gyula, Buzáth Kamil polgármester Beregszász, Elthes Jakab polgármester Csik-Szereda, dr. Lakos József polgármester Szentés, Magyar József h. polgármester Szentés, Malina Lajos polgármester Esztergom, Szontagh Béla polgármester Dobosina, Szabó György polgármester Rimaszombat, dr. Székely Gyula polgármester Rozsnyó, Hóbb Gödri Ferenc polgármester Seps-Szent-György, Jankovics Dezső polgármester Hátszeg, dr. Körössi János t. ügyész Hátszeg, Trischolz Árpád tanácsos Vajda-Hunyad, Kludik Gyula polgármester Szolnok, Fudgyas Károly főjegyző Mezőtur-Török Aladár polgármester Jászberény, Tassy-Bocz Géza polgármester Karczag, Gaál Kálmán polgármester K-Ujszállás, Dražomir Kornel rendőrkapitány Karansebes, Theil Frigyes polgármester Medgyes, Wagner Sándor polgármester Losonc, Kukan Imre polgármester Érskujvár, Gubody Ferenc polgármester Czegled, Dr. Babó Mihály főjegyző Halas, Nekánovics Miklós polgármester Nagyszombat, Janoska Gyula polgármester Szent-György, Podhorányi Balint tanácsnok Eperjes, Benes László polgármester Nyiregyháza, Debreczeni István polgármester Nagy-Károly, Turmann Ottó polgármester Nagy-Bánya, Farkas Jenő polgármester Felső-Bánya, dr. Nősz Gyula polgármester Igó, dr. Schwarz Karoly polgármester Keszmarék, Gencsy Sándor polgármester Sz. Somlyó, Szinghy Zsigmond rendőrkapitány

Deés, Nemesik Gyula főügyész Fehértemplom, dr. Bogdán Zsvikó polgármester Nagy-Kikinda, dr. Lúley Sándor polgármester Ungvár, Vécsey Zsigmond polgármester Nagy-Kanizsa, Nagy Dezső tanácsos Nagy-Kanizsa, Wagner Károly közgyám Nagy-Kanizsa, dr. Frankó Andor polgármester Breznóbánya, Skrovina Mátyas polgármester Zólyom, Cseh Lajos polgármester Munkács, Balogh Gyula polgármester Gyöngyös, Póka Kálmán polgármester N. Körös, Schaller József városi főjegyző Vinga, Acher Ferenc polgármester Szászváros, Polgármester Szászrégen, Bartók Károly polgármester Kézdivásárhely, Kovács Daniel pénztáros Kézdivásárhely Velics Ódón polgármester Torda, Lederer Lajos tanácsnok Szent-György, Deli Béla főjegyző Cegléd, Demidó Ignác számvevő Nagy-Károly, Csobori Károly főjegyző Szakolca, Kovács Gyula polgármester Nagy-Enyed, Szócs Sándor tanácsnok N. Enyed, Kerekes Géza ügyész Szolnok, Cseresznyés János rendőrkapitány Makó,

A nevezett városokon kívül hozzájárul a mozgalomhoz, de különböző akadályok miatt megbízottakat nem küld: Nyitra, Bártfa, Kismarton, Pápa, Nagy-Becskerek, Kolos, Szamos Ujvár, Szent-Endre, Gólciczbánya, Zala-Egerszeg, Ujbánya, Trencsén és Beszterce.

Öt város, ugymint: Déva, Modor, Szepes Olászi, Brassó és Kis-Szeben nem járul hozzá a mozgalomhoz, mert azt hiszi, hogy itt »kormányellenes« akccióról van szó.

Kilenc óraker a templomban nagy mise volt, amelyen a polgármesterek mind megjelentek. Az értekezlet tíz óraker kezdődött a Vigadó nagytermében.

Papp Tibor megnyitójában lelke mélyéből üdvözli a maga. tisztviselőitársai és Máramaros-Sziget nevében a polgármestereket, akik eljöttek, hogy a városaink fejlődését előmozdító nagy munkában részt követeljenek. A meghívók kibocsátásakor — ugymond — ismerete a kezdő lépés akadályait és nehézségeit. Csakugyan sokan előre kárba vesztett fáradsznak tekintették a mozgalmat, mások féltek, hogy a felettes hatóságok nem szívesen lépjék. Az eredmény a vállalkozás diadalát mutatja. A rendezett tanácsú városok túlnyomó többsége kijelentette, hogy a mozgalomhoz hozzájárul s így a siker el nem maradhat, mert lehetetlen az, hogy a közügyek szolgálatába lekötött intellektuális erők egységesen működve, eredményt ne érjenek el. A jelen állapot tarthatatlanságát mindenki hangoztatta; akarmily csekély eredményt érjenek is el, az üdvös lesz, mert nálunk városoknak alig van szerepük a kulturális haladásban, közjogi állásuk, adminisztrációjuk nagyon falusias. Ezen akar segíteni a belügyi kormány ismeretes javaslata, amelyet a közigazgatás gyakorlati férfiai az egyes hibák és hiányok mellett is örömmel üdvözölnek, de ezzel kapcsolatban a leendő törvény végrehajtására hivott közegek helyzetét is javítani kell. Tiszteletes fizetés, megfelelő nyugdíj, megérdemelt előléptetés, állás tekintélyének biztosítása szükséges, hogy a tisztviselők lelket igazán áthassa a kötelességérzet. Jó hivatalnokok nélkül jó közigazgatás bármilyformák törvénnyel se vihető keresztül.

Papp Tibor megnyitója után elnöknek megválasztották Bencs László nyiregyházi, jegyzőnek Muzsnay Béla hátszegi és Szócs Sándor nagyenyedi polgármestert. Dr. Babó Mihály halasi főjegyző indítványára a belügyminisztert és Faschó Moys miniszteri tanácsost táviratban üdvözlik. Papp Tibor indítványozta azt is, hogy alakítsanak két bizottságot, amely határozati javaslatokat terjeszsen a holnapi értekezlet elé a városok rendezéséről és a tisztviselők helyzetének javításáról. Babó az általános irányelvek megállapítását kívánja a bizottságok számára. Kludik szónoki polgármester ellene van ennek, mondván, hogy Perczel belügyminiszter maga is megyei szolgálatban állott s a községek adminisztrációjától kezdve ismeri a közigazgatást, melynek elég garancia arra, hogy a városok autonómiáját sérteni nem akarja. Az értekezlet tehát nem adott irányelveket a bizottságoknak.

Az együttes ülés után összeültek a bi-

zottságok. Az első bizottság a városok rendezését tárgyalta Papp Tibor elnöke alatt. Lakos szentesi polgármester fölveti a kérdést, hogy a kormány törvényjavaslatát elfogadják-e a tárgyalás alapjául? Rahó halasi főjegyző szerint a javaslatból nincs kizárva a tisztviselők politikai állása, amely megöli a közigazgatást. Kíván külön törvényt a rendezett tanácsú városokról. Kludik szolnoki polgármester örvend, hogy most már a kormány sem tartja elodázhatónak közigazgatásunk reformját, Faschó Moys javaslata azonban nincs összhangban a magyar viszonyokkal! A városokban nem szabad egy urnánál választani képviselőket, hanem körültekint mert máskülönben csupa parasztokat választanak, ezekkel pedig nem lehet közigazgatást csinálni. A törvénynek nem szabad arra kényszerítenie a hatóságokat, hogy közérdekből kibúvókat keressenek alá. A javaslat gondolatmenete eszményi de a realis kivitelre nem alkalmas. Kovács Gyula szerint az új javaslatban néhol túlleng az autonómia. Némely közgyűlési határozatot eszerint nem lehetne föllebezni, viszont a vármegyétől a városok nem elegendő függetlenek.

A föllebezési fórumok nincsenek világosan megállapítva. Babó javasolja, hogy mondja ki az értekező, hogy a polgármesterek rendelkezésére állanak a miniszternek, ha véleményüket kikéri. Wagner losonci polgármester attól fél, hogy Faschó javaslata a főispánokat nyakára ülteti a városoknak. Dr. Nosz ajánlja hogy alakítson a miniszter anketét tiz alispán, tiz polgármester, tiz szolgabíró és tiz jegyző meghívásával s ezek majd megmondják a közigazgatás bajait s hiányait. Az értekező pedig készítsen a miniszterhez memorandumot. Vécsey, Kanizsa polgármestere az értekezőt egy kongresszus előkészítőjének tartja, érdembeli határozatokat tehát lehetetlen hozni. Nyilatkoznak a városok képviselőtestületei, milyen reformot kívánnak és egy bizottság véleményeket összegezgetelve, terjeszsen majd elő határozati javaslatokat a kongresszuson. A bizottság kimondta, hogy még ez idén legyen Budapesten polgármesteri kongresszus.

A második bizottságban Sziklay Géza roznói polgármester elnöke mellett az országos egyesület alapszabályainak kidolgozására bizottságot alakítottak. Jövő évben hasonló értekezőt tartassék a polgármesteri fizetés minimumának megállapítása dolgában. Felkérék a belügyminisztert, hogy létesítsen nyugdíjalapot az egyes városokban s részesítse őket vasúti kedvezményben; ha ez sikertelen volna, az országgyűlésnél peticionálnak.

Az értekezők tagjai délben testületileg tisztelgtek báró Roszner Frvín főispánnal és Kutka Kálmán alispánnal. Ezután bankett volt a Vadasz-kürtben. Báró Roszner Ervin főispán felköszöntött mondott a királynak. Az értekezőletről táviratot küldöttek a belügyminiszternek.

A délutáni bizottsági ülésen elnök Papp Tibor, jegyző Muzsnay, hátszegi polgármester. Hosszas vita után az értekező kimondta, hogy Faschó-Moys tervezetét, amely a rossz helyzetet javítani akar, általánosságban üdvözli, azonban a javaslat a várakozásnak teljesen meg nem felel, érdemleges tárgyalásba nem bocsátkozik.

A városok területére vonatkozó rendelkezést Cseresnyés János (Makó) nem tartja szabályosnak; mert ez megenged oly törvénytelenséget, amely Makón történt. A csanádi püspök 20.000 holdas birtokát kivonták a város területéből, hogy ne kelljen hozzájárulnia a közigazgatás költségeihez; ezért vannak Makón szociálisták. Lakos polgármester Szentestől hasonló példákat hoz fel. A mágócsi nagybirtokot kinasították Szentestől. Az értekező Szentest, Makó, Karczag, Jászberény polgármestereiből bizottságot alkot, mely a kongresszus elé szabatosabb javaslatot fog terjeszteni a városok területének meghatározásáról. Kimondta az értekező, hogy rendezett tanácsú városok szervezése költessék a lakosság számára; kívánják a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok megkülönböztetését s bár külön vélemények is nyilvánultak, kimondták, hogy a törvény-

hatósági városoknak rendezett tanácsú városokká átalakításának könnyüvé tétele is kívánatos.

Az értekező a kongresszus figyelmébe fogja ajánlani a kormányjavaslat atadóra vonatkozó intézkedésének megváltoztatását. Kovács Gyula szerint a vármegye zsarolja a városokat; némelyik harmincezer forintot fizet megyei utadoba és saját utait képtelen föntartani; az utadó-jövedelmet a városok saját utaik építésére, föntartására fordítsák! A rendőség szervezésére vonatkozólag a polgármesterek kongresszusa megfogja kérdezni a rendörkapitányok egyesületét.

Este hét órakor ért véget az értekező, amelyet holnap folytatnak. Este a szinkörben diszeledadás volt.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

aug. 22
Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz dáronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 00—56 krajczárig, közép (páronkint 250—260 kilogramm sulyban) 55—56 krajczárig könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 54—55 krajczárig.

Sertéslétszám: 1897. évi aug. 22-ik napján volt készlet 30.329 darab, 1897 aug. hónap 23-ik felhajtattott 427 drb, 1897 aug hónap 23-ik napján elszállított 387 drb 1897 aug. hónap 24-ik napjára marad készletben 30.369 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata élénk.

Budapesti gabonatözsde.

aug. 22

A készárutület hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—00—00	80	00.00—00.00
"	77	—00—00	81	33.00—00.00
"	78	—00—00	82	— — — —
Tiszavidéki ó	79	—00—00	—	13.15—13.20
"	76	2 75 12.85	80	— — — —
"	77	12 10 13.95	81	13.20—13.25
Pestvidéki ó	78	13.95—13.05	82	13.10—13.15
"	79	13 0 13 15	—	— — — —
"	79	13 10 12 80	80	— — — —
Fehérmegyei ó	76	12 70—12 90	81	— — — —
"	77	12 05 13 00	82	13 15—13 20
"	79	13 05—13 10	—	13 15—13 20
Bácskai ó	76	13 15—13 20	80	— — — —
"	77	12 85—12 95	81	13 20—13 25
"	78	13 00—13 05	82	00 00—00 00
Észak magy	79	— — — —	—	— — — —
"	78	— — — —	80	— — — —
"	79	— — — —	81	— — — —

	mm. hekt. ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	9 00 8 65
" másodrendű	uj —	8 90 8 55
Árpa takarmánynak	uj 60—62	6 50 6 50
" égetni való	uj 62—64	7 20 7 80
" serfűzdoi	uj 64—66	8 — 8 10
Zab	uj 39—41	6 30 6 40
Tengeri bánsági	uj —	4 95 5 —
" más nemű	uj —	4 35 4 85
Repcze bánsági	uj —	12 20 13 00

CSARNOK.

A prágai ghettoából.

— Kohn S. zsidó történetei. —
Fordította: ifj. MÓRICZ PÁL.
Egyedül jogosított magyar fordítás.
Dávid Leb Magdeburger.
— Elbeszélés az elmúlt század utolsó negyedéből. —
56.

3.
— Kedves Magdeburger! így szólt a grófné, félho szakítva a fecségő zsidó ügynök szóáradatát. Maga igazi, derék, becsületes ember, hanem ne vegye rossz néven tőlem, de úgy Frankl primatornak, mint Zappert ékszerésznek igazuk volt — ön egy kicsit valóban nagy chammer és maisze beheme és a szép főuri asszony oly kedves komikummal ismételte

e zsidó szavakat, mit röviddel ezelőtt hallott a Magdeburger ajakáról, hogy mind maga, mind a komorna, mind Magdeburger szivből, tartósan kacagni kezdtek, mert már Magdeburger is oly otthoniasan érezte magát a magas hölgy öltözőjében, mint régi ismerős barát. Már hogy gondol olyant, beszélt a grófné tovább, hogy még a tiz forintból is leakudnék — Isten mentsen! Hisz a nagy becsületeségét így sem tudom megjutalmazni, hanem Magdeburger barátom nem fog vonakodózni s két ezer forintot elfogad tőlem, ime itt van! — És a grófné átnyújtott két ezer forintos bankjegyet! Csak fogadja el! Még így is lekötölezzett hive maradok! És Zappert sem fogja megbánni, hogy oly becsületesen járt el, mert a magas nemességnek mindig a legmelegebben ajánlandom.

Magdeburger, mint a sodomai sóoszlop, úgy megnémult. Azt tudta, hogy a grófné nem tréfál. Hol a bankók, hol a nagyasszony mosolygós arcát nézte. Két ezer forint nyereség egy üzletről! S még hozzá háromszáz, mit Zappert ékszerésztől kapott? . . . Megszédült. A szék karjába fogódzkodott. Megdörzsölte a szemét, megcsipte a füleit, hogy vajon nem átmodik? Csak aztán nyult a kétezer forint után, zajongó lelkesedéssel kiáltván:

— Kegyelmes asszonyom — úgy éljek, hogy kegyelmed olyan, mint a mandulás cukuran! hanem lelkesedése hamar elröppent s nemsokára elkomorodott arca.

— Grófné leben, szólt reszkető hangon, gondolja meg, hogy mit csinál, el ne hamarokodja a dolgot! Az igaz hogy ön azt hitte, kétezer forintnál nem érnek többet a briliánsok, és ha csak ezer kétszáz forintot hoztam volna is, mondván, hogy Zappert nem akar többet adni, akkor sem harapta volna le az orrom. De az is bizonyos, hogy negyvenegy ezer forintot hoztam! Hanem azért hugocskám, grófné leben két ezer forint egy üzletért mégis megfontolandó! Ön igen derék — úgy legyen boldog, a milyen derék — de férje, a kegyelmes gubernátor ur — Magdeburger igen kétségbeesett arcot vágott, ha megtudja, hogy szórta grófné asszony a pénzt, mint a kavicso — mit gondol, nem lehetnek ebből nagy kellemtelenségei? Tudja mit kegyelmed, fogja itt a kétezeres, fontolja meg előbb, vagy kérdezze meg az urat, ha azt mondja, hogy sok, nem akarok férj és feleség között porpatvart gerjeszteni!

Az ostoba Magdeburger valódi nemes sziv volt. És ostobaságától, tudatlanságától eltekinve, igazi emberséges ember. Ez a hihetetlen önzetlenség a grófnét mélyen meghatotta, jószágonan mondván:

— Nem kedves Magdeburger. Az igaz. hogy előbb nem akartam szólani férjemnek a vásárról, de mivel oly pompás vásárt csináltam s ön oly becsületesen hazahozta a pénzt, most már nem csupán a testvéremen segíthetek, hanem így jelentékeny jösszeget bocsáthatok a férjem rendelkezésére is. Ó igazi nemes ember s nem fogja kifogásolni, hogy önt megjutalmazzam kedves Magdeburger, amiért oly becsületesen elintézte az ügyletet. Nyugodtan elfogadhatja, férjem biztosan beleegyeznek.

— Biztosan és határozottan! hangzott most egy férfias hang. Meglepetve fordultak hátra s csak ekkor vették észre, hogy a grófnesztelenül belépett s végig hallgatta a beszelgetés egy részét.

Folyt. köv.

Gyomorbajosok figyelmébe.

A t. közönség szives figyelmébe ajánlom a Schachner-féle hírneves

Graham-kenyeret

mely nálam folyton frissen kapható.

Egy kenyér ára 20 kr.

Söröcsarnokomat a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlva,

vagyok tisztelettel

Breuer M. Károly

vendéglős.
(Vilmos söröcsarnok.)

Egyedüli eladás DEBRECZENBEN:
BAUER és TÁRSA
cégnél.

Szomorú — de igaz,

hogy ártókéinkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékokat észlelünk sietünk az legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjanak, de ha ez testi egészségünkkel az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, fájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hát ez vétkes könnyelműség, mely később keservesen megbosszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, ép úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. — **A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése amit — idejekorán használva. Egger kellemes ízű Sodapasztyillaja csakhamar beszüntett (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek — Egger kitűnő ízű Mellpasztyillaja megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal, (1 doboz 50 és 1 frt. Próbadoz 25 kr.) — Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár: Nádorgyógyászatár.**

(Dr. Egger Leó és Egger J.)

Budapest, Váci-körút 17.

4408 au.

1897.

Árverési hirdetmény.

A néhai Marjalaki Imre örökösei tulajdonát képező 8 hold majorsági (átkos földi) föld a rajta lévő gazdasági épületekkel együtt a folyó év szeptember hó 14-dik napján d. e. 10 órakor Debreczen sz. kir. város árvaszéke jegyzői hivatalában folyó 1897. évi október hó 1-ső napjától számítandó 3 évre, ezen árvaszék levéltárában kített árverési feltételekben foglalt módokat mellett haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen árvaszék levéltárnokánál megtekinthetők.

Debreczen, 1897. aug. 18.

A városi árvaszék.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenféle

Irodai papírok

rendkívüli olcsó árban kaphatók:

Kilog.	Nagyság	100 iv	1000 iv
		kr.	frt.
7/10	10 Finom simított fogalmazó papír, középerős	34+42	24 2.20
7/10	12 Finom simított fogalmazó papír, erős	34+42	29 2.70
E/10	10 Finom kék simított fogalmazó papír, középerős	34+42	30 2.65
E/10	12 Finom kék simított fogalmazó papír, erős	34+42	34 3.20
7/10	10 Finom simított fehér irodai papír, középerős	34+42	40 3.90
7/10	12 Finom simított fehér irodai papír, erős	34+42	50 4.80
7/10	14 Finom simított fehér irodai papír, igen erős	34+42	60 5.80
7/10	16 Finom simított fehér irodai papír, vastag	34+42	75 7. —
7/10	16 Legfinomabb fehér minster-papír	34+42	1 — 9 —
	stb., stb., stb.		

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói

NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv	Árverési jegyzőkönyv — — — — —	70 kr.
100 „	200 pld Árverési hirdetmény — — — — —	70 „
100 „	200 „ Rendelvény — — — — —	70 „
100 „	Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv — — — — —	70 „
100 „	Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv — — — — —	70 „
100 „	200 pld Nem szorgalmazás — — — — —	70 „
100 „	400 „ Kézbetétési iv — — — — —	70 „
100 „	200 „ Igény felhívás — — — — —	70 „
100 „	Végrehajtási jegyzőkönyv — — — — —	70 „
100 „	200 pld Értésvény haszonbérletéről — — — — —	70 „
100 „	200 „ Értésvény — — — — —	70 „

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

SZOTYORI NAGY KÁROLY

MAGÁN

ZENE-AKADÉMIAJA

DEBRECZEN, Teleki-utca 2175. sz. Telefon 230. sz.

Tanszakok: (az elemi oktatástól a legmagasabb művészi kiképezésig fiú és leány gyermekek s felnőttek számára)

Zongora, ének, orgona, zeneelmélet, kamarazene
(Esetleg hegedű és gordonka is.)

Tanárok: (Az orsz. magyar kir. zeneakadémiát végzett okleveles tanárok) Szotyori Nagy Károly igazgató zeneművész.

P. Nagy Zoltán tanár, Tóth Árpád tanár, Stroke B. fő-kántor-tanár.

Felügyelőnő: Szotyori Nagy Károlyné Csilléry Gizella.

Oktatás: Az orsz. magyar kir. zeneakadémia tanterve alapján történik.

Tanfolyamok: Előkészítő osztály: (Zenei dedó 7—8 éves gyermekek számára.)

Alsó osztály: (Kezdők számára) Két évfolyam.

Középső osztály: (Haladók számára) Három évfolyam.

Kiművelési osztály: Három évfolyam.

Karének osztály: külön a növendékek és külön nő-hölgyek számára.

Egyes osztályokba a növendékek korlátozott számban vétetnek fel.

A tanórák a többi iskolák órához lesznek alkalmazva.

A szülők minden esetben értesítetnek gyermekeikről.

Beiratási díj, tandíj és egyebekről bővebben a tájékoztató szolgál.

Beiratások Aug. 25-én kezdődnek d. e. 9-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

Az iskolai év szeptember 4-én nyitattik meg.

Felvilágosításokkal és tájékoztatóval szivesen szolgál az igazgató.
Debreczen, 1897. Augusztus hó.

Szotyori Nagy Károly,
igazgató.

Teleki-utca 2175. sz.

Telefon 230. sz.